

ישיבה של ועדת הפנים
כ"ה באייר תש"ט - 24.5.49

נוכחים:
היו"ר ב.מינץ.
הח"כ: י.ספיר.
ז.וורחפטיג.
נ.פרידמן-ילין.
שפטל.
א.חושי.
א.מצאי.
אידוב כהן.
ס.סנה.

הישיבה נפתחה בשעה 5.15

על סדר היום:
חוק להארכת חוקף של הקנות
שעה חירום (סמכויות עיריית
הל-אביב ביפו) תש"ט - 1949.

היו"ר ב.מינץ פותח את הישיבה.

מר תורשטיין: בשם שר הפנים אני מבקש מכם להאריך את האגף

למקומה נוספת את החוק של הקנות-שעה-חירום

(סמכויות עיריית ת"א ביפו) תש"ט - 1949. המדובר הוא בעיקר על מתן השירותים

של עיריית הל-אביב ליפו. תקפו של חוק זה פג ב-28 לחודש זה. על כן, אנו
מוכרחים להאריך את החוק כדי לא להפסיק במתן השירותים. לפי האינטרמציה
שקבלתי מאגף האדמיניסטרציה שלנו, החקציב לשירותים מגיע לסך של $\frac{1}{4}$ מיליון
לירות, חקציב זה הוגש על ידי העיריית ואושר ע"י משרד הפנים והאוצר.
מזה 80 אלף לירות הן המיכת הממשלה, 50 אלף לירות הלואה בערבות הממשלה
ואת העודף מקוים לקבל על-ידי מסים.

היו"ר ב.מינץ: מכיון שהעניין הוגש לפנינו ברגע האחרון,

ומכיון שהעניין לא ברור ולא ידוע לנו גם

מהו גודל החקציב אני מציע לוועדה להאריך את החוק הזה רק לשבועיים, לכל
היותר לשלשה שבועות, כדי שנוכל לדון בשקט על העניין ולעמוד על פרטי
הדברים.

מ. סנה: השאלה איננה לגבי הארכת החוקף של החוק הזה

אשר מבוסס על שעה חירום והמבטיח להושבי

יפו את השירותים על ידי מועצת עיריית הל-אביב, נגד סעיפים אלה אין לי
כל טענות. השאלה המעניינת אותי הוא השלטון העצמי. החיים המוניציפליים מבוססים
מבוססים על שלטון עצמי של האוכלוסיה ואין לשלול מחושבי יפו רשות
להתערב בעניינים החיוניים ביותר.

סעיף 10 של החוק הזה קובע שעיריית הל-אביב;

וספק הוא אם היא מייצבת את חושבי הל-אביב - שמועצה זו היא האפוטרופוס של חושבי יפו, והיא רשאית, אפילו אינה חייבת, למנות ועדה מיעצת אשר תגיש את עצותיה לעיריית ת"א. זהו סירוס מוחלט של היסוד העיקרי בחיים המוניציפליים - השלטון העצמי. יפו אינה שכונה ומספר חושביה עולה על 40 אלף, גם החנודה שהיתה באוכלוסיתה של יפומסקה ופחות או יותר ישנה כבר פטאביליזציה. על כן, למה נקפת את חושבי יפו שייצגו את עצמם כלפי מועצת עיריית הל-אביב בענינים הנוגעים להם?

אני רוצה להבטיח שיהיה פה סעיף הקובע שביפו תהיינה בחירות לאיזה נציגות מוניציפאלית ושכל הסמכויות שישנן לעיריית הל-אביב לפי החוק הזה תהיינה לאחר חוות דעה של ועד נציגות החושבים. אני מציע באופן קונקרטי שנקבע כי תוך חודש ימים יהקיים מפקד אוכלוסיה ביפו ותוך ששה שבועות תתקיימה בחירות לנציגות מוניציפאלית אשר תהיה לה מעה מיעצת לגבי עיריית ת"א, בענינים הנוגעים ליפו.

י. ספיר: אני מציע שאנחנו חיום נחליט על הארכת תוקף החוק. אם יש הצעה מסוימת בקשר עם בחירות למוסד נבחר ביפו, חובא התצעה ללא קשר עם הארכת תוקף החוק ת.ת.

אידוב בהן: אני חושב שהסמכויות הניחנות לעיריית הל-אביב ביפו, הן מוגבלות ואינן יכולות לכלול איזה שהוא תפקיד בקשר עם הכנת הבחירות ביפו. אין כל קשר לבחירות עם החוק הזה. אני מצטרף להצעתו של מר סנה שעל סדר היום של הועד יעלה ענין יפו. אני מציע להאריך את החוק ללא הגבלה.

ג. נורהמטינג: הייתי נוטה לקבל את הצעתו של היו"ר ולהאריך את החוק לתקופה קצרה, כדי לאפשר לנו לדון על החוק הזה, בגלל שחי סיבות: א) מפני שהחוק בא אלינו מאוחר מאד ואיננו מוכנים לו. אפחנו מוכרחים להאריך את החוק, אחרת נמנע את השירותים הצבוריים מ-40 אלף חושבי יפו, דבר היכול לפגוע בבריאותם. ב) אני סבור שתענין שנגע בו ד"ר סנה יש לו נגיעה ישירה לחוק הזה. אינני מסכים שיערכו פעמים בחירות. אנחנו נצטרך להחליט; או שמבדילים את יפו מעיריית הל-אביב, או שיש בחירות כלליות של איזור ת"א.

אני מציע שנקבל את ההצעה להאריך את החוק לחודש

ימים ובמשך חודש נקיים את הבירור ונברר את ענין יפו ואח היחסים בין

יפו וחל-אביב.

אבא חושי:

איני חושב שבמשך חודש נוכל לקיים בחירות ביפו.
אני מציע לאשר את החוק לאחר שמעיק 10 יימחק.

שפמל:

אני מציע להאריך את החוק על כל סעיפיו למשך חודש
ימים. הוך חודש ימים תהיה אפשרות לחבר הכנסת

סנה להביא את הצעותיו.

ג. פרידמן-ילינ:

משרד הפנים העמיד אותנו בפני מצב של חוסר ברירה
ואני מציע, כשברי ד"ר סנה, להעמיד את משרד החוץ

במצב של חוסר ברירה. לדעתי תבעייה היא עקרונית. עכשיו רקילה הממשלה
ורגיל הישוב להתייחס אל העולים החדשים כמו מסלח אמנדט, שעלינו להרגיל
אותם לשלטון עצמי, אחרת לא יוכלו לנהל את עניניהם.

אני חומך בהצעתו של ד"ר סנה ומציע שחושבי יפו

ינהלו בעצמם את עניניהם.

הינ'ר ג. מינג:

כפי ששמעתי יש בדעה עיריית ח"א, או בשעה משרד

הפנים, להקים ועדה מיעצה לעניני יפו המורכבת

מ-5 חברים אשר ימונו מתושבי יפו ו-5 חברי עיריית ח"א. ועדה זו איש לא
חשקה את חושבי יפו ועל כן אני מתנגד להאריך את החוק אפילו לחודש או
שלושה שבועות. אני מצטרף לדעתו של אבא-חושי, להאריך את החוק ולהוציא את
סעיף 10.

ד"ר ס. סנה:

איני רואה פה צורך לעקוף את הדברים ולא לדבר

לגופו של הענין. ישנם חילוקי דעות בחוך הועדה,

איך לנהוג כלפי רכוזי עולים חדשים, אם להת להם אפשרות של שלטון עצמי,

או לא. אילו היה זה מקרה בודד, אי-אפשר היה ליתם לזה מגמה פוליטית,

אבל, זה הוא לא ענין בודד. הנה בשני אמצעים ריכוזי עולים בלוד וברמלה

נחמנו ועדים מוניציפאליים והממשלה לא זו בלבד שהכניסה להוך הועדים

האלה מחצית נציגי הממשלה, לא זו בלבד שמינתה יו"ר לועדים האלה נציג

מטעם הממשלה והבטיחה רוב לאדמיניסטרציה הממשלתית בשלטון העצמי, אלא

שגם המחצית השניה שעליה לייצג את חושבי המקומות האלה, הובטח על ידי

סידור זה שתהיה תמיד מיעוט ולא הוכל להעביר דבר נגד הממשלה, גם את

הנציגים האלה לא נחנו לחושבים לבחור, אלא מונו על-ידי הממשלה.

אידוב בתן:

אני מתנגד לשחי ההצעות של אבא-חושי ושל ד"ר

סנה. אני מציע: א) להאריך את החוק כמו שהוא.

תו"ר ב. מיוזם: ממבם: ישנן שלש הצעות:

(א) הצעתו של חבר הכנסת ספיר להאריך את החוק בלי הגבלה.

(ב) הצעתו של חבר הכנסת סנה אשר במקום סעיף 10 הוא מציע סעיף כזה: "לא יאוחר מיום 15 ביוני 1949 החקיימנה ביפו בחירות כלליות לועדה שחייב את תושבי יפו ואשר השמש מוסד יוזם ומייעץ למועצה עיריית חל-אביב בנוגע לפעולותיה לפי הקנוח אלו. את הקנוח הבחירות יקבע שר הפנים".

(ג) הצעה, ושאליה מצטרף גם אבא-חושי, להאריך את החוק כמו שהוא למשך חודש ימים ובהחלטה נוספת שעליה נודיע במליאה. ההחלטה היא: "הועדה מבקשת את משרד הפנים ואח מועצה עיריית חל-אביב לא להרכיב את המועצה הזאת במשך חודש ימים, עד שבברור את העניין".

ה צ ב ט

- 5 בעד הארכת החוק בכלל
- נגד - 2
-
- 1 בעד החצעה להאריך את החוק למשך 3 חודשים -
-
- 4 בעד החצעה לארוך את החוק למשך חודש -
-

ד"ר סנה שומר לעצמו זכות
הסתייגות לסעיף 10.

הישיבה הסתיימה בשעה 4.15